

Список використаних джерел:

1. Волошин О.Л. Розвиток альтернативної енергетики в Україні : сучасний стан та результативність механізмів державного регулювання. Актуальні проблеми державного управління. 2015. № 1 (47). С. 176-181
2. Белопольський М.Г. Аналіз вирішення проблем ефективності використання альтернативних джерел енергії. Теоретичні і практичні аспекти економіки і інтелектуальної власності. 2013. Випуск 1. Том 3. С. 13-18
3. Альтернативні джерела енергії. URL: <http://ecoenergy.dilovamova.com> (дата звернення : 13.03.18)
5. Ярошук О. «Зелений» резерв - річні підсумки альтернативної енергетики в АПК та плани на 2018. URL : <https://agropolit.com/spetsproekty/396-zeleniy-rezerv-richni-pidsumki-alternativnoyi-energetiki-v-apk-ta-plani-na-2018> (дата звернення 01.03.2018).
6. Когут У. І. Альтернативна енергетика в Україні: стан, фінансово-інституційне забезпечення та перспективи розвитку. Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна. – 2017. – Вип. 27(2). – С. 11-16
7. Козлова А. І. Ітерація інституційної детермінанти розвитку підприємств альтернативної енергетики. Наукові праці МАУП. - 2014. - Вип. 43. - С. 152-157.
8. Федоренко В.Ф. Информационно-аналитическое обеспечение развития биоэнергетики: Материалы 2-го Междунар. конгресса «Биоэнергетика-2007». — М.: ФГНУ «Росинформагротех», 2008. — С. 83-88.

УДК 657.446:657.6

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ

Петренко Н.І. – д.е.н, професор

*Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України
«Бережанський агротехнічний інститут»*

Для України характерною є складна система оподаткування, суперечливість податкового законодавства, наявність великої кількості спірних судових справ з податкових питань, значні адміністративні, фінансові і кримінальні санкції за порушення податкового законодавства. Така ситуація зумовлює потребу в послугах, спрямованих на мінімізацію податкових ризиків.

Актуальність проведення податкового аудиту пов'язана з тим, що податки є частиною відносин економічного суб'єкта з контролюючими органами і порушення в даній сфері можуть спричинити за собою негативні наслідки для економічного суб'єкта. Невірне обчислення або несвоєчасна сплата податків призводить до штрафних санкцій і пені, що спричиняє погіршення фінансового стану компанії, а також може призвести до кримінальної відповідальності не тільки головних бухгалтерів і керівників компанії, але і їх власників.

Під податковим аудитом розуміють незалежну перевірку стану бухгалтерського і податкового обліку, а також всіх розрахунків за податками і зборами замовника з метою виявлення податкових ризиків і розробки рекомендацій щодо їх усунення.

Отже, проведення податкового аудиту дозволяє не тільки зробити висновок про правильність обчислення і сплати податків, а й мінімізувати податкові ризики і потенційні санкції за порушення податкового законодавства.

Незважаючи на прийняття нового Закону України «Про аудит фінансової звітності та

аудиторську діяльність» [1] і наявністю положень про питання аудиту податків в МСА 800 «Особливі положення - аудити фінансової звітності, складеної відповідно до концептуальних основ спеціального призначення» [2] недоліками податкового аудиту продовжують залишатися: недосконалість нормативно-правової бази і методологічного інструментарію контролю, відмінність методик податкового аудиту за формою і змістом, відсутність єдиних критеріїв оцінки результатів контролю якості роботи.

В теоретичному плані неврегульованими залишаються ряд суттєвих питань податкового аудиту:

– не визначене місце податкового аудиту в системі контролю взагалі і в сучасній системі аудиту зокрема;

– не дано визначення податкового аудиту як науки і практики;

– не сформульовані предмет і метод податкового аудиту як науки;

– не визначений зв'язок податкового аудиту з оцінкою ефективності господарської діяльності;

– не розроблена технологія проведення податкового аудиту.

У той же час аудиторські фірми стикаються з безліччю неврегульованих питань і проблем, що ускладнює сьогоднішнє і майбутнє податкового аудиту. Серед проблем податкового аудиту є його забезпечення: методичне, організаційне, інформаційне, методологічне, нормативно-правове. Крім того податковий аудит потребує базових положень системного та комплексного підходів до наукового

дослідження. Це сприятиме виробленню ефективної стратегії їх вивчення.

За допомогою системного підходу повинні вирішуватися складні проблеми податкового аудиту. Системний підхід повинен базуватися на багатосторонньому вивченні об'єкта дослідження, виявлення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх в єдину теоретичну картину. Отже, при використанні системного підходу як методології наукового пізнання передбачає розгляд податкового аудиту як системи. Елементи такої системи вносять свій внесок і впливають на підсумковий результат функціонування і використання податкового аудиту. Системний підхід передбачає, що кожен об'єкт в процесі його дослідження повинен розглядатися як велика і складна система і одночасно як елемент більш загальної системи.

При комплексному підході акцент повинен робитися на одночасному охопленні всіх аспектів податкового аудиту, дослідженні їх сукупного впливу в даний момент.

До проблем організаційного забезпечення податкового аудиту належать:

- відсутність наукових досліджень щодо визначення суттєвості і оцінки аудиторського ризику при проведенні податкового аудиту;
- відсутність в переважній більшості аудиторських організацій внутрішньофірмових стандартів, що регулюють дану діяльність;
- відсутність встановленого переліку питань, що підлягають обов'язковому розгляду в процесі податкового аудиту;
- визначення відповідальності аудиторських фірм за результати неякісно проведеного податкового аудиту.

Серед проблем методичного забезпечення податкового аудиту слід виділити:

- відсутність методик податкового аудиту в різних видах економічної діяльності;
- відсутність розробок щодо аналізу податкової звітності та інформації про економічний суб'єкт, необхідних для ефективної організації податкового аудиту;
- недостатність аудиторських процедур щодо вимог до розгляду розкриття інформації про замовника в податковій звітності;

– відсутність або недостатність аудиторських процедур щодо розуміння діяльності замовника і оцінки аудиторського ризику;

– відсутність переліку питань, що підлягають обов'язковій перевірці під час податкового аудиту;

– недостатність вимог до форми і змісту висновку та звіту за результатами проведеного податкового аудиту, принципи і вимоги, яких повинен дотримуватися аудитор при здійсненні податкового аудиту.

Інформаційне забезпечення податкового аудиту має наступні проблеми:

– низька якість робочої документації аудитора, що не дозволяє підтвердити факт проведення аудиту, і зокрема обґрунтувати професійні судження, висновки і думки, виражені в аудиторському висновку;

– потреба в однозначному розумінні завдань, що стоять перед аудиторами при проведенні податкового аудиту.

У нормативно-правовому забезпеченні податкового аудиту слід виділити такі проблеми:

- відсутність належного законодавчого регулювання питань, пов'язаних з проведенням податкового аудиту;
- відсутність єдиного розуміння значення, функцій, ролі податкового аудиту;
- розмежування регулювання податкового аудиту та інших супутніх послуг, в тому числі і податкового консультування;
- суперечливість думок з приводу доцільності і статусу податкового аудиту;
- відсутністю в складі МСА окремого стандарту, присвяченого аудиту податків;
- дискусійним залишається питання, пов'язане зі статусом документа, яким би регламентувалися питання податкового аудиту.

У сучасних умовах розвитку аудиту в цілому і податкового аудиту зокрема наявність документа, що регламентує і регулює порядок проведення податкового аудиту, є вкрай необхідним та обумовлено потребою визначення підходів до перевірки правильності обчислення і сплати податків

Список використаних джерел:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Верховна Рада України; Закон від 21.12.2017 № 2258-VIII [Електронний ресурс] режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2015 року. Частина 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.apu.com.ua/attachments/article/1038/Part_1_2015.pdf